

«هو الحکیم»

عنوان:

نقد طریقت وحی در رویا و کشف احمد الحسن

دکتر باقر پورکاشانی

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى الْيَاسَجِبِ الزَّمَانِ

『@SERATEHAGHI』

نکته‌ای که ما در جلسه‌ی پیش نقدی را مطرح کردیم که جناب احمدالحسن روش انبیاء و اولیاء الهی را در خصوص معرفت به مستخلف و خداوند در خصوص تمام انسان‌ها این مسیر را باز گذاشته و این که از خدا و رسولانش از طریق وحی در رؤیا و کشف بشنوند و بتوانند سیر و سلوک و مراتب و تقرب و همه‌ی آن‌ها را به واسطه‌ی خواب یا مکاشفه به دست بیاورند. عرض ما این بود که؛ در خصوص معصوم که تشخیص می‌ده خواب را، خواب صادق را از خواب‌های شیطانی، یا أَضْغَاثِ أَحْلَامِ، یا کشف رحمانی را از شیطانی یا حتی تجسم اوهام و تخیلات برای معصوم که قابل تشخیص است، بله وحی است، این وحی از طریق خواب و رؤیا مطرح است. اما برای غیر معصوم، وقتی مواجهه همیشه با کشفی، معلوم نیست این رحمانی است یا شیطانی، وقتی مواجهه همیشه با خوابی، رؤیایی، معلوم نیست این رحمانی است یا شیطانی! و این از این جهت خواب یا مکاشفه نمی‌تواند حجت باشد. ما نمی‌گیم خواب و مکاشفه کلاً باطل است، اتفاقاً در آن جلسات ابتدایی آیاتی را در خصوص کشف مطرح کردیم، آیاتی را در خصوص رؤیا مطرح کردیم، اما فقط از باب تأیید، تأیید حکم عقل، تأیید حکم شرع! یعنی آن چیزی برای ما حجیت دارد که عقل و شرع حکم بکنند، اگر چنانچه خواب و مکاشفه‌ای صورت گرفت، در ارتباط با همان مسأله که در دین گفته، این همیشه در تأیید همان، حجیت ندارد، همیشه در تأیید همان مسأله‌ای که در دین است، هیچی، در نصوص دینی است، در حکم عقل است، فقط تأیید است، مؤید است.

اما اگر يك چیزی گفت که حالا نفیاً یا اثباتاً شرع چیزی نگفته باشه، يك مسأله‌ی جزئی‌ه را مطرح کرد، آیا حجیت داره؟ خیر! نه خواب، نه کشف.

اگر چنانچه تعارض داشته باشه خواب و کشف با وحی، با نصوص دینی ما، خب این قطعاً باطل است. اگر چنانچه تعرض نداشته باشه، در همان راستا باشه، می‌تونیم بگیم این رحمانی است؟ گفتیم نه! ممکن است که در ابتدا شیطان از باب جلب اعتماد فرد، مطالب درستی که مطابق نصوص دینی است، القاء بکند و به رؤیت فرد برساند، بعد که اعتماد این را جلب کرد، کم به کم مطالب نادرستی را به او القاء بکنه و در جهت انحراف و اعوجاج بکشاند فرد را.

پس این اشکال را این جا به جناب احمدالحسن ما مطرح کردیم که ایشان راه را برای تمام انسان‌ها مطرح کرده‌اند در خصوص وحی در رؤیا و کشف، می‌خوایم بگیم نه، این حجیت نداره، از عبارت جناب احمد الحسن حجیت استفاده میشه، و این اشتباهه است، مطلب ایشان درست است، فقط نسبت به انبیاء، نسبت به اوصیاء، نسبت به حجت‌های الهی، نسبت به معصومین، اما برای غیر معصومین نمی‌توانند معارف خودشان را از خواب یا کشف بخواهند به دست بیاورند. اگر آن چیزی که در ارتباط با خواب و کشف است همان چیزی است که در دین است، خب مستقیم از دین بگیرند، آن چه در تأیید است. اگر در دین نیست، خیر! برای ما حجیت نداره. اگر در تعارض با دین است، خیر، برای ما مقبولیت نداره، اشکالی که ما بیان کردیم این بود.